Mikołaj Kopernik

Pielgrzymka do gwiazd

Człowiek Renesansu

Uczony

Lekarz

Astronom

Polak

Obywatel Świata

Archiwista

Kanonik

Kartograf

Dyplomata

Ekonomista

Inżynier

Naukowiec

Organizacja
i patronat wystawy:

AKADEMIA KOPERNIKAŃSKA

ARCHIWA PAŃSTWOWE

Università degli Studi di Padova

Università degli Studi di Ferrara

MINISTERO DELLA CULTURA

ARCHIVIO DI STATO FERRARA

Początek drogi

Z uwagi na miejsce urodzenia, Kopernik jest kojarzony z Toruniem. Jednakże wielu badaczy podejmowało wątek wsi Koperniki koło Nysy jako miejsca, skąd wywodzili się przodkowie Kopernika. Zapis Coppirsmed / Koppersmed pojawia się w dokumencie z 13 maja 1426 r. i jest on przypisywany przodkom naszego astronoma. Nazwisko to odnoszono do osoby, która zajmowała się wytapianiem czy obróbką miedzi (z łac. *cuper*, niem. *Kupfer*, w gwarze śl. *koper*). Wymieniony we wspomnianym dokumencie Jerzy Coppirsmed / Koppersmed zajmował się handlem miedzią. Jego brat, Andrzej Koppersmed, zasiadał w ławie miejskiej Nysy.

Kolejne dokumenty z lat 1433-1441 pojawiają się w archiwaliach krakowskich i dotyczą Mikołaja Kopernika, syna Jana Koppersmeda z Nysy. Wynika z nich, że zarówno ojciec, jak i syn zajmowali się kupiectwem. Wobec wzrostu kontaktów z Toruniem, po polsko-krzyżackim kryzysie handlowym, nakładaniem ceł i przyznawaniem przywilejów, Mikołaj Kopernik starszy wyjechał do Torunia. *Niclus von Thorun* szybko uzyskał obywatelstwo miasta. Tam ok. 1460 roku poślubił Barbarę Watzenrode, tam też przyszedł na świat Mikołaj Kopernik (1473), jego brat Andrzej, który otrzymał imię po dziadku (1465) oraz siostry Barbara (ok. 1469, imię po babce ze strony ojca) i Katarzyna (ok. 1471, imię po babce ze strony matki). Ojciec późniejszego astronoma był ławnikiem miejskim, natomiast matka pochodziła z bogatego mieszczaństwa toruńskiego. Rodzina Watzenrode wcześniej również mieszkała na Śląsku. Zapisy nazwisk de Watzenrode / von Watzenrode występują w Ziębicach i Wrocławiu.

Dokument pergaminowy wystawiony dnia 9 lutego 1457 roku, w którym Jan Coppersmedt jest wymieniany jako burmistrz Nysy.
[Archiwum Państwowe w Opolu, sygn. 45/20/213]

Historia rodu

Rycina przedstawiająca Księstwo Nyskie z zaznaczoną wsią Koperniki.
[Friedrich Bernhard Wernher, Silesia in Compendio seu Topographia das ist Praesentatio und Beschreibung des Hertzogthums Schlesiens [...] Pars I]

Litografia z kolekcji Ambrożego Grabowskiego przedstawiająca Mikołaja Kopernika seniora – ojca astronoma.
[Archiwum Narodowe w Krakowie, sygn. 29/679/46]

> *Wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię, polskie wydało go plemię*
>
> – słowa Jana Nepomucena Kamińskiego, poety i dyrektora teatru we Lwowie, zna wielu. Cytat ten umieszczono na cokole pomnika Mikołaja Kopernika, który w 1870 roku stanął w Warszawie.

Rycina przedstawiająca panoramę Nysy.
[Friedrich Bernhard Wernher, Silesia in Compendio seu Topographia das ist Praesentatio und Beschreibung des Hertzogthums Schlesiens [...] Pars I]

Mapa Śląska z XV wieku.
[Sebastian Münster, Silesiae Descriptio XV Nova Tabula]

Dzieciństwo

Mikołaj Kopernik urodził się w Toruniu 19 lutego 1473 r. Ochrzczono go w kościele parafialnym pw. Św. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty. Był najmłodszym z czworga dzieci Mikołaja i Barbary. Rodzina mieszkała w kamienicy przy ul. św. Anny (obecnie ul. Mikołaja Kopernika 17), która uważana była za najokazalszą w mieście. Ulicą tą przechodził przez miasto szlak handlowy z południa na północ. Ojciec wcześnie osierocił rodzinę, a o dzieci owdowiałej Barbary zadbał jej brat, Łukasz Watzenrode. Wuj kładł nacisk na edukację młodych Koperników. Dlatego też bracia Mikołaj jak i Andrzej do piętnastego roku życia uczęszczali do szkoły parafialnej przy kościele, a następnie zostali wysłani na naukę do Chełmna. Zgodnie z zamysłem biskupa Łukasza Watzenrode, edukacja miała ich przygotować do stanu duchownego.

Brat Mikołaja, Andrzej, zrealizował plany wuja i został kanonikiem fromborskim. Podczas swojego pobytu w Rzymie przed 1518 rokiem zmarł na trąd. Siostra Barbara wstąpiła do zakonu cysterek w Chełmnie (zm. po roku 1517 roku), natomiast Katarzyna wyszła za mąż za krakowskiego kupca, Bartłomieja Gertnera, z którym miała piątkę dzieci.

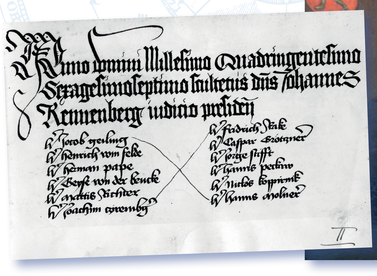
Toruń

Domniemany dom rodzinny Mikołaja Kopernika w Toruniu, widok współczesny.
[domena publiczna]

Chrzcielnica z końca XIII w. z kościoła pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty, w której prawdopodobnie ochrzczony został Mikołaj Kopernik.
[fot. Juliusz Raczkowski, https://heritage.torun.umk.pl/]

Fotokopia z księgi ławników w Toruniu, na której pojawia się zapis Niclos Koppirnik.
[Narodowe Archiwum Cyfrowe, sygn. 3/2/11511]

Portret przedstawiający biskupa Łukasza Watzenrode, opiekuna małoletnich Mikołaja i Andrzeja Koperników.
[Reprodukcja znajdująca się w zbiorach Muzeum Mikołaja Kopernika w Toruniu]

Rycina z 1648 roku przedstawiająca panoramę Torunia.
[Elbląska Biblioteka Cyfrowa, sygn. Pol.7.III.69]

Młodzieńcza Edukacja

Astrolabium z XV w. – model sfery niebieskiej, należący do polskiego astronoma Marcina Bylicy. Krakowski uczony wspólnie z Regiomontanusem opracował tablice astronomiczne. Wykładał na uniwersytecie w Padwie i Bolonii. Przekazał w spadku Akademii Krakowskiej swoje instrumenty astronomiczne. Być może podczas studiów w Krakowie Kopernik korzystał z tego astrolabium.
[Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Maius]

Nauka w Polsce

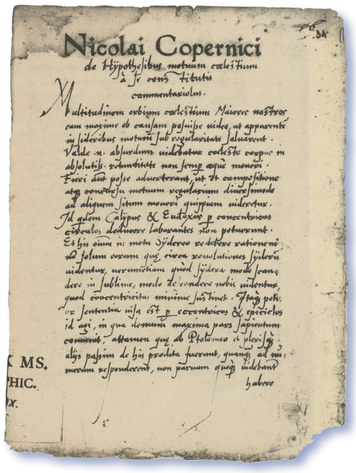
Mikołaj Kopernik rozpoczął studia na Akademii Krakowskiej w 1491 roku na wydziale atrium. Niewątpliwie do wyboru uczelni przyczynił się wuj Łukasz Watzenrode, który pragnął, by młodzi siostrzeńcy zdobyli niezbędną wiedzę do pełnienia wysokich funkcji publicznych.

Księga immatrykulacyjna uczelni krakowskiej zawiera zarówno wpis Mikołaja: *Nicolaus Nicolai de Thuronia*, jak i Andrzeja: *Andreas Nicolai de Thuronia*. W programie nauczania przewidziano: gramatykę, retorykę i dialektykę oraz arytmetykę, geometrię, muzykę i astronomię. Bracia byli słuchaczami m.in. teologa Barłomieja z Lipnicy, astronoma Jana z Głogowa czy też astrologa Marcina Biema z Olkusza. Mikołaj, korzystając z dostępności obserwatorium w Collegium Maius krakowskiej uczelni, rozmyślał nad reformą ptolemejskiego systemu wszechświata.

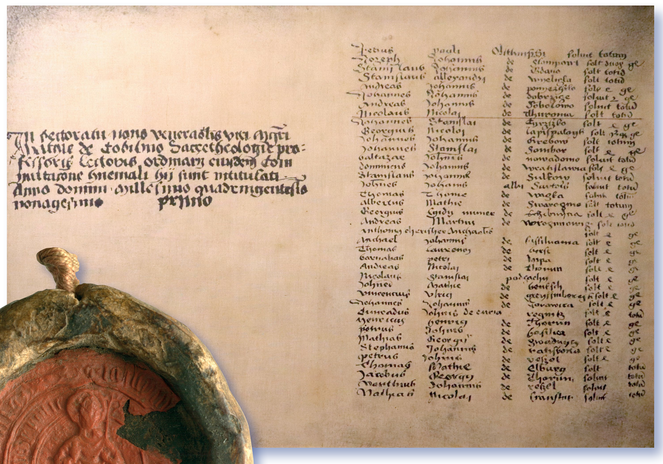
Przebywając w Krakowie zaprzyjaźnił się m.in. z Wawrzyńcem Korwinem ze Śląska – poetą i geografem, autorem dzieła pt. *Kosmografia* oraz Bernardem Wapowskim – astronomem, późniejszym kanonikiem krakowskim, pierwszym polskim kartografem.

Mikołaj Kopernik opuścił Kraków w 1495 roku, bez uzyskania stopnia naukowego. Udał się na Warmię. Wracał do grodu Kraka jeszcze wielokrotnie, towarzysząc w podróżach służbowych wujowi, biskupowi Watzenrode i uczestnicząc m.in. w koronacji króla Zygmunta I Starego w 1507 roku, czy w ślubie króla z Barbarą Zapolya w 1512 roku.

Kraków

Commentariolus, tzw. Mały komentarz, pierwsze znane dzieło astronomiczne napisane przez Mikołaja Kopernika.
[*Nicolai Copernici de hypothesibus motuum coelestium a se constitutis commentariolus*, Zbiory Österreichischen Nationalbibliothek, sygn. 10530]

Wpis Mikołaja Kopernika na listę immatrykulacyjną Akademii Krakowskiej z 1491 roku.
[Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Maius]

Pieczęć Uniwersytetu Jagiellońskiego z 1420 roku.
[AGAD, Zbiór Dokumentów Pergaminowych, sygn. 1/1/0/3050]

Panorama Krakowa z 1493 roku autorstwa Hartmanna Schedla.
[Hartmann Schedl, *Liber chronicarum*, Norymberga 1493, w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego Oddział Starych Druków, sygn. XV.F.139]

Peregrynacje akademickie

Zgodnie z trendem panującym w XV- wiecznej Europie, Mikołaj wraz z bratem udali się w podróż edukacyjną w celu zdobycia wykształcenia na zagranicznych uniwersytetach. Jako pierwszy wybrali Uniwersytet w Bolonii, uchodzący wówczas za jedną z najlepszych europejskich uczelni. W październiku 1496 roku zostali słuchaczami wykładów z prawa kanonicznego i rzymskiego. Mikołaj Kopernik opuścił Bolonię w 1499 roku i udał się do Rzymu, by wiosną 1500 roku wziąć udział w odbywających się uroczystościach Roku Świętego. Przebywając w Wiecznym Mieście, wygłosił kilka wykładów matematycznych, najprawdopodobniej na *Studium Urbis* (obecnie Uniwersytet „La Sapienza").

W 1503 roku Kopernik przybył do Ferrary, by uzyskać doktorat z prawa. Zdaniem badaczy wybrał to miasto ze względu na koszty utrzymania, które były niższe niż w Padwie czy Bolonii. Uczelnia ta była równie ważnym ośrodkiem naukowym i kulturalnym dzięki wpływom potężnego rodu d'Este.

Promocja doktoratu Kopernika odbyła się 30 maja 1503 roku przed profesorami: Filippo Bardellim i Antonio de Luertim.

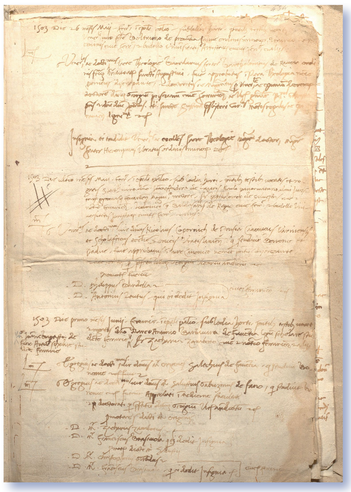
Miniatura z 1497 r. przedstawiająca przyjęcie studenta do nacji niemieckiej Uniwersytetu w Bolonii.

Bolonia, Rzym, Ferrara

Kopernik wykładający swą naukę w Rzymie.
[Muzeum Narodowe w Krakowie, Nr inw.: MNK III-ryc.-56321]

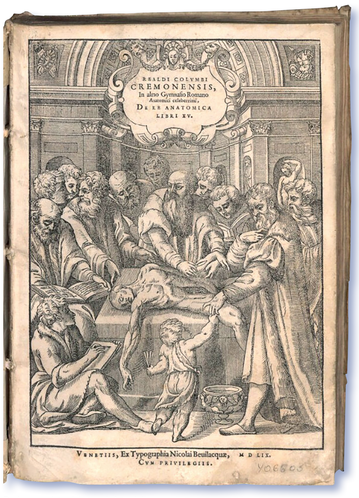
Akt notarialny doktoratu Mikołaja Kopernika z Uniwersytetu w Ferrarze.
[Archivio di Stato di Ferrara, Archivio Notarile Antico, notaio Tommaso Meleghini, matricola 237, pacco 6 (1490-1506), 31 maggio 1503, Segn. MICIMIC_AS-FE|10/10/2023|0002058-PI

Mapa Italii z traktatu Giovanniego Francesco Camocio, *Isole famose porti, fortezze, e terre maritime sottoposte alla Ser.ma Sig.ria di Venetia, ad altri Principi Christiani, et al Sig.or Turco, novamente poste in luce.* Beveria, alla libraria del segno di S.Marco [c. 1574]

Peregrynacje akademickie

Rycina przedstawiająca sekcję zwłok.
[Realdi Columbi, *De re anatomica libri XV*, Venetiis 1559;
Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego, Oddział Starych Druków sygn. 406603]

Płyta inskrypcyjna znajdująca się w Alma Magna Palazzo del Bo Uniwersytetu w Padwie.
[fot. Mirosław Lenart]

Padwa

Jesienią 1501 roku Mikołaj Kopernik rozpoczął studia medyczne na Uniwersytecie w Padwie, która stanowiła wówczas ważny ośrodek badań anatomicznych i chirurgii. Świetnie mówiący po łacinie i po niemiecku, chłonął nowe wiadomości z zakresu medycyny, czytając dekrety Hipokratesa i Galena oraz uczestnicząc w sekcjach zwłok prowadzonych przez takie ówczesne autorytety, jak Gabriel Zerbi, Pietro Trapolino, Giovanni de Aquila czy Giordano de la Torre. Co istotne, Mikołaj do Padwy przybył sam, gdyż jego brat Andrzej, zgodnie z wolą wuja, udał się do Rzymu.

Mikołaj Kopernik wyjechał z Padwy w 1503 roku z wiedzą pozwalającą mu na praktykowanie medycyny.

Panorama Padwy z traktatu Bernardino Scaredone,
Canonici Padavini, De Antiqvitate Vrbis Patavii, & claris ciuibus Patauinis, Libri Tres, in quindecim Classes distincti, Basileae 1560

W służbie państwu i kościołowi

Portret biskupa Maurycego Ferbera autorstwa Antona Möllera.
[ze zbiorów Muzeum Narodowego w Gdańsku]

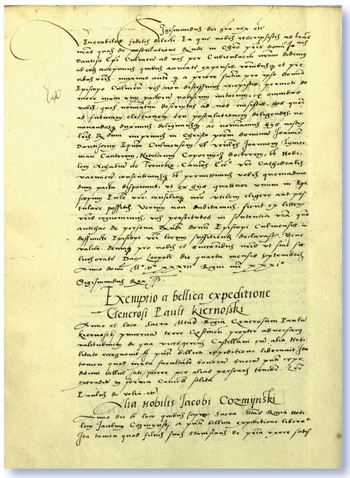

Lidzbark Warmiński

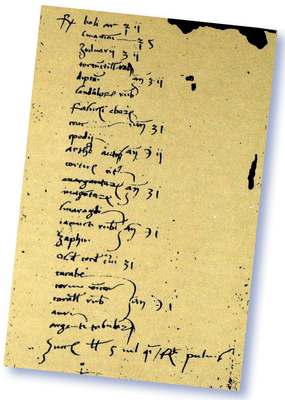
Medyk, duchowny, prawnik

Mikołaj Kopernik przybył do Lidzbarka Warmińskiego po raz pierwszy w latach 1495-1496, na krótko przed wyjazdem do Italii. Pod koniec 1497 r. już jako student Uniwersytetu w Bolonii objął oficjalnie, poprzez pełnomocników, kanonię warmińską. Ponownie zjawił się w mieście w 1503 r. u boku swego wuja biskupa Łukasza Watzenrode, jużjako medyk i doktor prawa kanonicznego. Jako bliski współpracownik biskupa uczestniczył w rozstrzyganiu sporów granicznych oraz zdobywał doświadczenie dyplomatyczne. Opuścił Lidzbark prawdopodobnie latem 1510 r. Do miasta wracał jeszcze sporadycznie w kolejnych latach swego życia, jako generalny administrator biskupstwa warmińskiego i lekarz kolejnych biskupów (Fabiana Luzjańskiego, Maurycego Ferbera, Jana Dantyszka). Pobyty w Lidzbarku były dla Kopernika czasem wytężonej pracy. Jej owocem były między innymi mapy Warmii i zachodnich granic Prus Królewskich oraz pierwszy zarys teorii heliocentrycznej (*Commentariolus*), opracowany w 1509 roku.

Dokument dotyczący zatwierdzenia kandydatury Mikołaja Kopernika na biskupa warmińskiego.
[Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. 1/4/1, s. 211 a]

Recepta spisana przez Mikołaja Kopernika.
[Rybka Eugeniusz, Rybka Przemysław, Kopernik. Człowiek i myśl, Warszawa 1972, s. 103]

Portret Jana Dantyszka, biskupa chełmińskiego (1533-1537) i warmińskiego (1537-1548). Sprawował również funkcję sekretarza króla Zygmunta I Starego. Dantyszek był zwierzchnikiem Mikołaja Kopernika, z którym wdał się w konflikt. Zarzucał Kopernikowi rzekomy romans z gosposią Anną Szyling. W wyniku sporu Kopernik opuścił Lidzbark.
[ze zbiorów Biblioteki Narodowej, sygn. G.21965]

Rycina przedstawiająca panoramę Lidzbarka Warmińskiego.
[Hartknoch Christoph, Alt- und Neues Preussen: oder Preussischer Historien zwey Theile, in derer erstem von des Landes vorjähriger Gelegenheit und Nahmen (...), Frankfurt am Main 1684, s. 386].

W służbie państwu i kościołowi

Inżynier wojskowy, dyplomata, archiwista, ekonomista

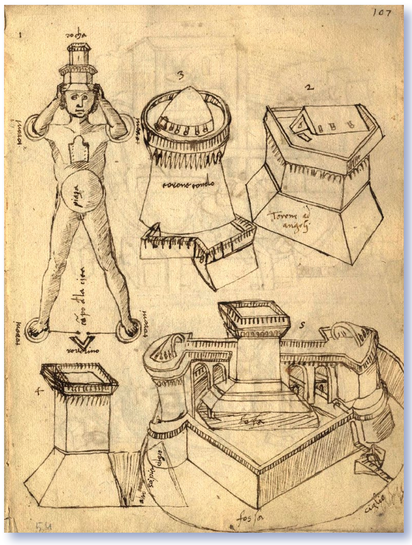
Olsztyn

Portret Fabiana Luzjańskiego (1512-1523), następcy biskupa warmińskiego Łukasza Watzenrode. Mikołaj Kopernik poznał go na studiach we Włoszech, a później został jego osobistym lekarzem.
(Obraz ze zbiorów zamku w Skokloster)

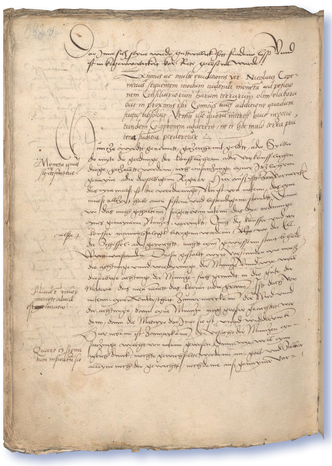

W 1516 roku Mikołaj Kopernik został wybrany na administratora dóbr kapituły warmińskiej. Wówczas zamieszkał na zamku w Olsztynie. W związku z pełnioną funkcją doglądał folwarków oraz jezior i lasów, a także pobierał czynsze i daniny od mieszkańców terenów przynależących do warmińskich zwierzchników. Ponadto sprawował sądy nad poddanymi, mianował ławników oraz burmistrzów Olsztyna i Pieniężna, a także przyjmował odwołania sądów ławniczych. Ponadto sporządził spis nowych osadników pt. „Lokacje łanów opuszczonych", w którym odnotował 136 imion i nazwisk nowych mieszkańców w komornictwie olsztyńskim i pieniężeńskim. Jednym z najbardziej spektakularnych dokonań Kopernika było przygotowanie miasta i zamku do obrony przed wojskami Zakonu Krzyżackiego w 1520 roku. Uzyskał wówczas pomoc polskiego króla Zygmunta I. W styczniu 1521 roku odparto szturm Krzyżaków na mury miejskie.

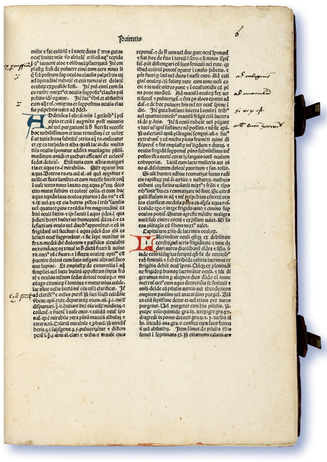
Karta traktatu Francesca di Giorgio Martiniego, Trattato di Architettura Civile e Militare, Siena 1535.
(The New York Public Library Digital Collections)

Strona traktatu *Modus cudendi monetam*, kopia z lat 1519-1522 r. – jest to niemieckie tłumaczenie oryginalnego łacińskiego tekstu Kopernika, wpisane do recesów gdańskich.
Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 10/300/29/1/6 s. 981

Fragment *Breviarium prae[c]lice exllentissimi* autorstwa Arnolda de Villanova, który zawiera odręczne notatki Mikołaja Kopernika.
(Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, sygn. St.dr.1362)

Rycina zamku kapituły warmińskiej w Olsztynie autorstwa Ferdinanda Quasta.
(Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, sygn. II/16538)

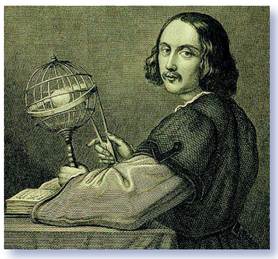
W służbie państwu i kościołowi

Frombork

Epitafium Mikołaja Kopernika w bazylice archikatedralnej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Andrzeja we Fromborku z 1735 r. Wcześniejsze, ufundowane przez bpa Marcina Kromera w 1580 r., zostało zniszczone.
[domena publiczna]

U schyłku swego życia Mikołaj Kopernik osiadł we Fromborku. W jednej z fromborskich wież prowadził obserwacje astronomiczne. Dzięki badaniom nieba sformułował teorię heliocentryczną. W mieście tym odwiedzali go również przyjaciele – biskup chełmiński Tiedemann Giese oraz Aleksander Sculteti. Wiosną 1539 roku Kopernik przyjął na naukę matematyka z Norymbergi, Jerzego Joachima Retyka. Uczeń przekonał go do opublikowania notatek, które stały się dziełem jego życia. *De revolutionibus* (*O obrotach sfer niebieskich*) ukazało się w Norymberdze w 1543 roku. Tymczasem w grudniu 1542 roku astronom poważnie podupadł na zdrowiu. Zmarł 21 maja 1543 w swoim domu. Powodem śmierci Kopernika był wylew krwi i „sparaliżowanie prawego boku". Został pochowany we fromborskiej katedrze.

Portret Jerzego Joachima Retyka, ucznia Mikołaja Kopernika.
[Źródło: https://www.goodreads.com/photo/author/5583107.Georg_Joachim_Rheticus, [dostęp: 01.08.2023]]

Grobowiec Mikołaja Kopernika w bazylice archikatedralnej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Andrzeja we Fromborku.
[domena publiczna]

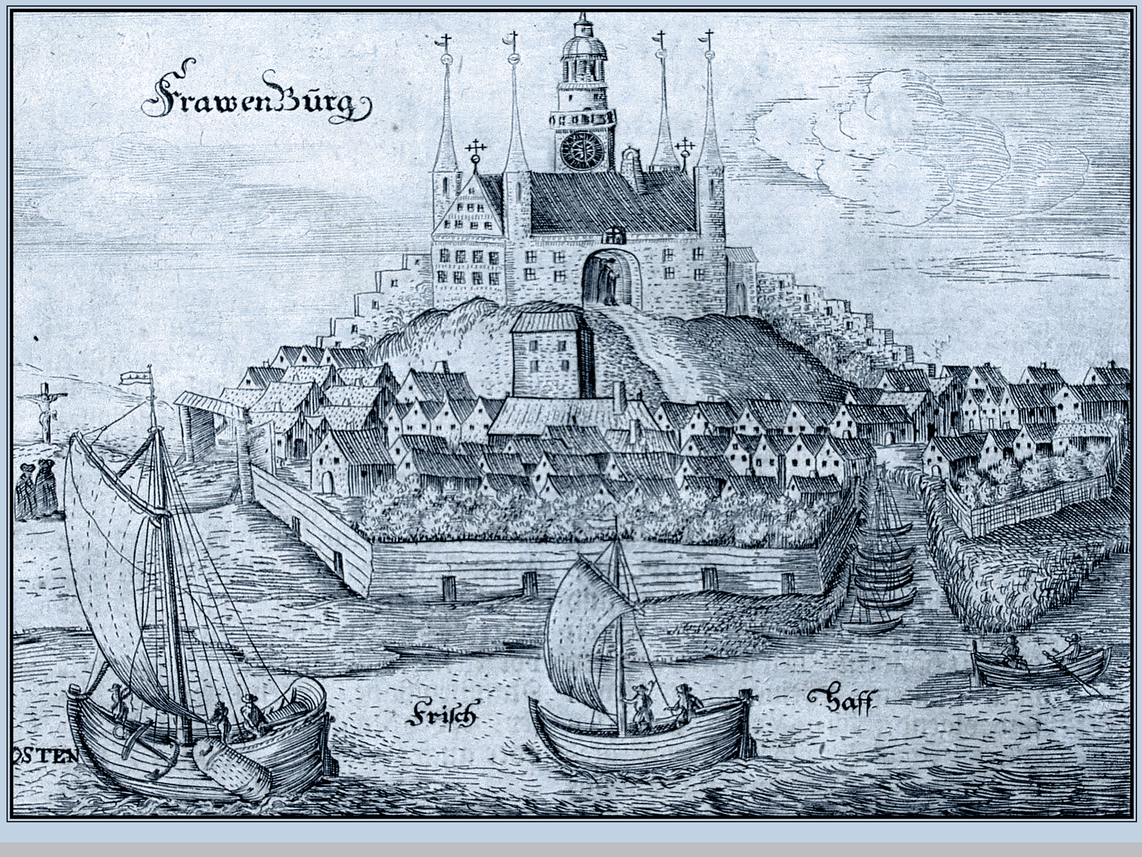

Ostatnie chwile Kopernika – obraz autorstwa Aleksandra Lessera.
[Muzeum Narodowe w Krakowie, sygn. MNK III-ryc.-56325]

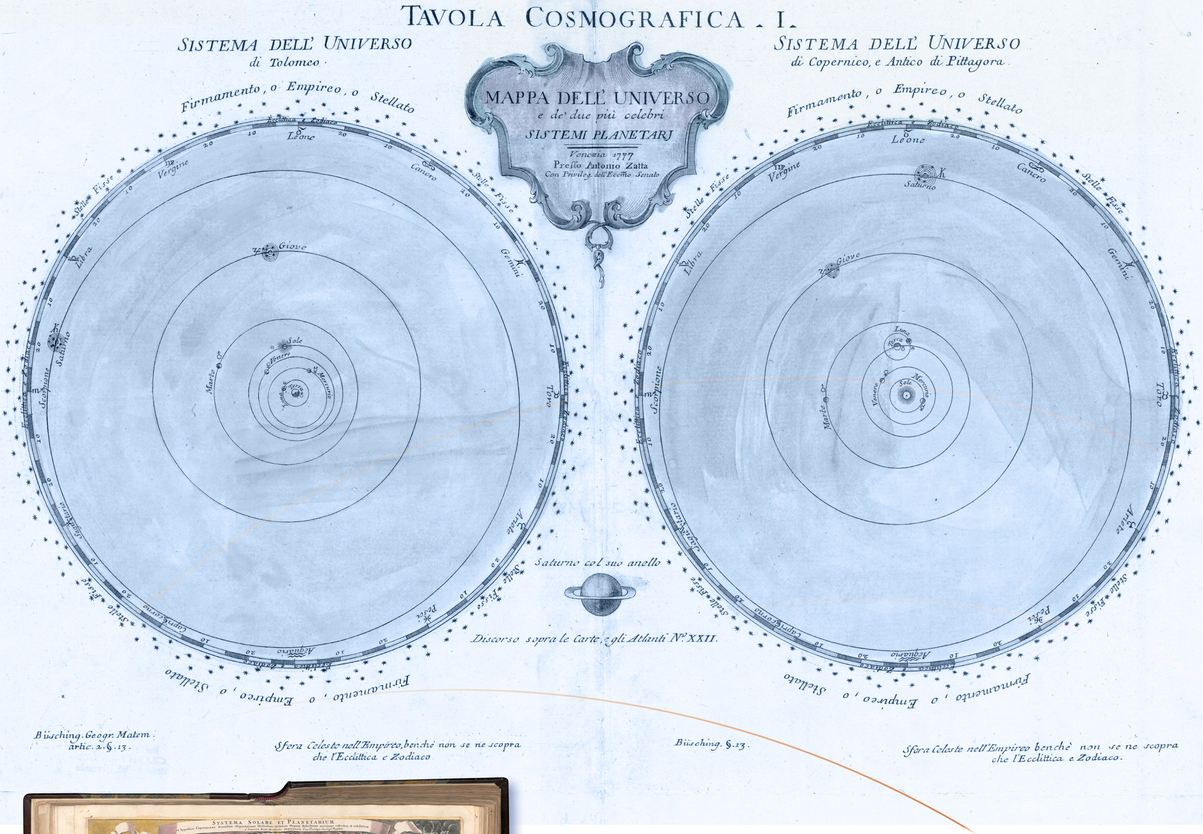
Rycina przedstawiająca dom Mikołaja Kopernika we Fromborku.
[Muzeum Narodowe w Krakowie, sygn. MNK III-ryc.-4272б/27]

Prospekt Fromborka z 1684 roku.
[Hartknoch Christoph, Alt- und Neues Preussen: oder Preussischer Historien zwey Theile, in derer erstem von des Landes vorjähriger Gelegenheit und Nahmen [...], Frankfurt am Main 1684, s. 412]

Spuścizna

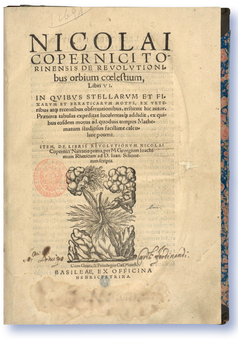

Człowiek Renesansu Polak

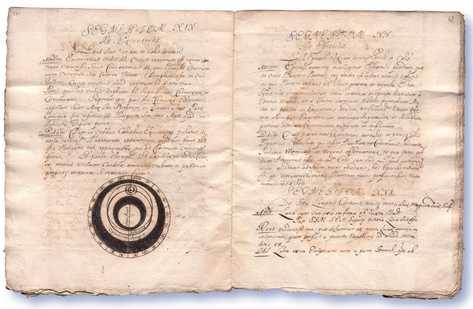

Mappa dell'Universo e dè due più celebri sistemi planetarj – tablica przedstawiająca systemy układu słonecznego – ptolemejski i kopernikański, wydana przez Antoniego Zattę w Wenecji w 1777 roku.
[Biblioteka Narodowa, sygn. ZZK 22 702]

Tablica przedstawiająca układ słoneczny według systemu heliocentrycznego Mikołaja Kopernika, z zaznaczonymi orbitami planet i konstelacjami gwiazd. Mapę według obliczeń matematyka Johanna Gabriela Doppelmayera opublikowało wydawnictwo Homanna, zamieszczając ją w *Atlas Coelestis in quo Mundis Spectabilis*.
[Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego, Oddział Zbiorów Kartograficznych, sygn. 2783-IV.B.]

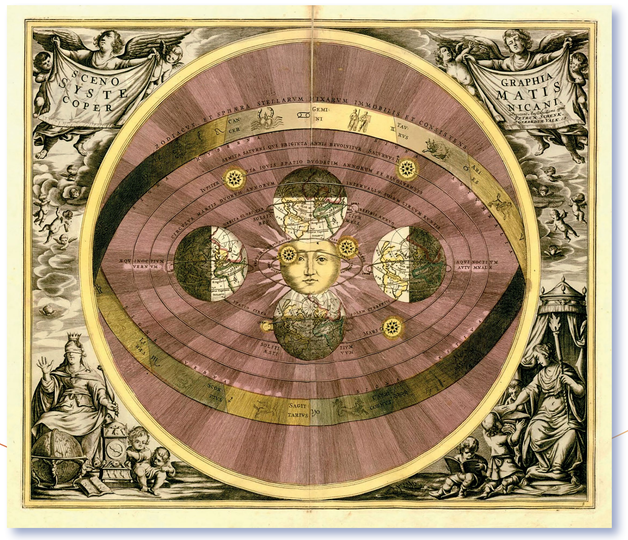
Strona tytułowa dzieła *De revolvtionibvs orbium coelestium libri VI […]. Item De libris revolvtionvm Nicolai Copernici narratio prima per M. Georgium Ioachimum Rheticum ad d. Ioan. Schonerum scripta*, zawierającego wykład heliocentrycznej i heliostatycznej budowy wszechświata, wydanego w Norymberdze w 1543 roku.
[Biblioteka Narodowa, sygn. SD XVI.F.633]

Astronomia – „Sphaera" – rękopis zawierający szkic sfer, skatalogowanych w ramach zbiorów bibliotecznych Archiwum Warszawskiego Radziwiłłów.
[Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. 1/354/0/35/235]

Zegar słoneczny dyptykowy, wykonany przez Hansa Droschela, jednego z najlepszych konstruktorów instrumentów w XVI i XVII wieku, który swoją pracownię posiadał w Norymberdze. Stanowił własność prof. Jana Brożka - polskiego uczonego oraz rektora Akademii Krakowskiej. Obecnie przechowywany w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego.
[Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, sygn. 14954 1712/VI].

Scenographia systematis Copernicani – zilustrowanie systemu kopernikańskiego według holendersko-niemieckiego kartografa i geografa Andreasa Cellariusa.
[Andreas Cellarius: *Harmonia macrocosmica seu atlas universalis et novus, totius universi creati cosmographiam generalem, et novam exhibens*, Amsterdam 1708, źródło: https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/144573/atlases_work.html, [dostęp: 01.08.2023 r.]

Astronom

Akademia Kopernikańska

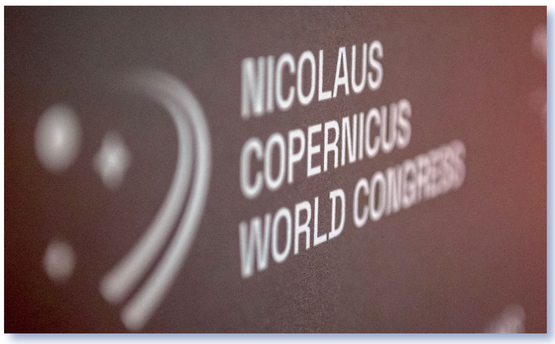
Akademia Kopernikańska to nowa instytucja w systemie polskiej nauki, która ma stworzyć przestrzeń do współpracy i wymiany idei dla naukowców z całego świata. Jako międzynarodowa korporacja naukowa, połowę jej składu stanowią badacze z Polski, a drugą połowę naukowcy zagraniczni.

Już w pierwszym roku działania Akademii, w lutym 2023 r., udało się zorganizować Światowy Kongres Kopernikański, gdzie w ciągu trzech dni kilkuset badaczy i gości, w tym pięciu noblistów, uczestniczyło w dyskusjach i panelach eksperckich na najwyższym poziomie. Zaledwie kilka miesięcy później, na Zamku Królewskim w Warszawie, wręczone zostały natomiast pierwsze w historii Nagrody Kopernikańskie, przyznawane przez Prezydium Akademii Kopernikańskiej, jako forma docenienia dorobku badaczy, którzy przesuwają dotychczasowe granice poznania ludzkości.

Akademia jest głównym ośrodkiem realizacji Narodowego Programu Kopernikańskiego, którego celem jest kształcenie młodych naukowców oraz prowadzenie badań i prac rozwojowych. Wspierana przez Akademię Szkoła Główna Mikołaja Kopernika realizuje naukę w wybranych obszarach badawczych, poprzez pracę pięciu wydziałów – Kolegium Astronomii i Nauk Przyrodniczych w Toruniu, Kolegium Nauk Medycznych w Olsztynie, Kolegium Nauk Ekonomicznych i Zarządzania w Warszawie, Kolegium Filozofii i Teologii w Krakowie oraz Kolegium Nauk Prawnych w Lublinie.

Kształcimy przyszłych Kopryników!

Koncepcja i przygotowanie wystawy:

Mirosław Lenart, Maria Leśniowska, Zofia Magdziak, Sławomir Marchel, Daniela Mazur, Beata Śliwińska
Projekt graficzny: Mirosław Słomski • Tłumaczenia: Marta Koral (IT), Daria Michalak (EN) • Konsultacja: Marco Bresadola